

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815206165
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7815206165.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a s sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu R. E., nar. X.XX.XXXX, bytom F. 134, zast. JUDr. Attilom Elekom, advokátom Advokátskej kancelárie v Rožňave, Jovická 2, proti žalovanej PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, event. určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 8C/192/2015-57 z 26.5.2016 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 3.8.2007 pod č. 8300001628 uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je neplatná. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 480,76 €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve o úvere z 3.8.2007 uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je neplatná, ďalej sumarizoval obsah žaloby, písomných podaní a vyjadrení sporových strán a priebeh konania, opísal skutkový stav zistený z vykonaných listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, a citoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., § 44 ods. 1 a 2, § 46 ods. 1 a 2, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že na základe vykonaného dokazovania nemal preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov o výške RPMN pre úver (pritom je právne bezvýznamné, či zmena týchto údajov bola v prospech alebo v neprospech spotrebiteľa), a dospel k záveru, že v dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je táto neplatná (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z., § 40 ods. 1 OZ). Súd ďalej uviedol, že „aj v prípade dodržania písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, by v zmysle § 53 OZ „považoval viaceré ustanovenia zmluvy za neprijateľné podmienky“ a z uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v spore úspech, priznal proti žalovanej náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 480,76 € určenej podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

3. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, t.j. v čase podania odvolania, a navrhla rozsudok v celom rozsahu zrušiť a žalobu zamietnuť, alternatívne vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že napadnutý rozsudok porušuje právo na spravodlivý proces, ako aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia spôsobom, aký určuje zákon. Z rozsudku totiž nevyplýva žiadne

zdôvodnenie výroku, súd svoje skutkové závery a ich právne posúdenie uvádza od str. 9, právne zhrnutie na str. 11, avšak dôvod právneho posúdenia, teda prečo je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatnou, sa v rozsudku neuvádza (R 11/98, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005). Taktiež namietala závery súdu, ktorý bez bližšieho zdôvodnenia dospel k záveru o neplatnosti celej zmluvy o revolvingovom úvere, hoci ním uvádzané dôvody o jej neplatnosti nemajú oporu ani v právnom predpise. Absencia údajov o RPMN v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, by bola dôvodom bezúročnosti úveru poskytnutého na základe úverovej zmluvy, a nemôže byť dôvodom neplatnosti úverovej zmluvy ako celku. Mala za to, že súd dospel k nesprávnemu záveru, že nedošlo k dohode o RPMN, nakoľko uvedený údaj zmluvnej strany v zmysle zákona dohodnúť nikdy nemohli a ani nemôžu. Nesúhlasila ani s rozhodnutím súdu o náhrade trov konania.

4. Žalobca sa vo vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a mal za to, že súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal so skutkovým stavom veci a jasne a zrozumiteľne uviedol rozhodujúce skutočnosti s poukazom na všetky zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na danú vec.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je podané dôvodne, lebo rozsudok po skutkovej i právnej stránke je nesprávny a postupom (rozhodnutím) súdu bola stranám sporu (žalovanej) odňatá možnosť konať pred súdom a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

6. Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. účinného v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku (od 1.7.2016 ust. § 220 ods. 2 CSP) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril vo veci odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

7. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom, a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon v cit. ustanovení určuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu ku skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd ďalej vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení rozhodnutia sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

8. Je potrebné zdôrazniť, že odôvodnenie rozsudku nemá byť sumarizáciou celého obsahu súdneho spisu alebo všetkých písomných podaní sporových strán. Úlohou sudcu je skoncentrovať do odôvodnenia rozsudku vždy iba podstatný obsah tých procesných úkonov a prednesov sporových strán, ktoré sú relevantné pre konanie a rozhodnutie. To platí rovnako aj pre vykonané dôkazné prostriedky. V odôvodnení tiež nie je vhodné vymenovať a opísať všetky procesné úkony a rozhodnutia, ibaže by ich výslovné uvedenie bolo potrebné pre objasnenie procesného postupu súvisiaceho so samotným rozhodnutím. Text odôvodnenia nemá byť popisný a formálny, ale naopak musí obsahovať jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a jeden zo základných atribútov spravodlivého procesu vyžaduje, aby súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným

spôsobom sa vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, resp. dal odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (I. ÚS 236/2006, II. ÚS 383/2006, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 251/04).

10. Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP a namietala tiež nesprávny procesný postup súdu porušujúci právo strany na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody sú preukázané. Preskúmaný rozsudok nie je zákonný a vecne správny, a to z dôvodov, ktoré žalovaná uvádza v podanom odvolaní a s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, preto na dôvody odvolania aj odkazuje. Predovšetkým žalovaná dôvodne v odvolaní uplatnila námietku nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku pre jeho nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie, pre absenciu skutkového a právneho základu rozhodnutia vzťahujúceho sa k výrokovej časti rozsudku, ktorým súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve o revolvingovom úvere z 3.8.2007 uzavretej medzi žalobcom a žalovanou je neplatná, a nedostatok dôvodov, ktoré súd viedli k záveru o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v úverovej zmluve a o dôvodnosti podanej žaloby v tejto časti. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje dostatočné a zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov vzťahujúcich sa k výrokovej časti rozsudku, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie súdu, nepodáva výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku, a teda nezodpovedá zákonným požiadavkám na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu.

12. Pokiaľ odôvodnenie rozsudku nespĺňa zákonné podmienky, dochádza tu k procesnej vade, ktorú ustálená súdna prax považuje za taký postup súdu, ktorým je neúspešnej strane sporu odňatá možnosť konať pred súdom [§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. účinného do 30. júna 2016, od 1. júla 2016 ust. § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku - nesplnenie procesných podmienok a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces].

13. Odvolací súd pripomína, že dostatočné odôvodnenie rozhodnutia je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Neúplné odôvodnenie totiž znemožňuje sporovej strane, ktorej bola rozhodnutím súdu spôsobená procesná ujma, posúdiť myšlienkový postup konajúceho súdu vo vzťahu k uplatňovanému nároku a správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia, podať riadny opravný prostriedok, a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný, čo súčasne znamená odňatie možnosti sporovým stranám konať pred súdom a porušenie ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Je zrejmé, že preskúmané rozhodnutie trpí skutkovými vadami (absentuje skutkový základ potrebný pre rozhodnutie o žalobe podľa relevantného hmotného práva) a tiež právne posúdenie prejednávanej veci je nesprávne, lebo súd prvej inštancie neaplikoval príslušné právne normy na daný spor v časti žalobcom požadovaného určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve o revolvingovom úvere uzavretá medzi stranami sporu dňa 3.8.2007 je neplatná. Okrem toho súd zaťažil konanie (rozhodnutie) aj procesnou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, keďže nerozhodol o celom predmete konania (§ 152 ods. 2 O.s.p.) a nerešpektoval žalobnú žiadosť (žalobný petit) žalobcu, ktorým bol súd viazaný v zmysle § 153 O.s.p. účinného v čase rozhodnutia súdu, a to nielen čo do rozsudového výroku, ale i čo do predmetu dokazovania. Z ust. § 153 O.s.p. pritom vyplýva, že žalobný návrh musí súd bezo zvyšku pojať do výrokovej časti (výroku) rozsudku, alebo nárok bude priznaný len v časti (keď súd určitému nároku vyhovie a vo zvyšku návrh zamietne) alebo bude v celom rozsahu zamietnutý.

15. Žalobca v podanej žalobe vymedzil žalobnú žiadosť eventúalnym petitom, keď žiadal určiť, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 3.8.2007 č. 8300001628 je neplatná, a pre prípad nevyhovenia prvému

nároku žaloby, in eventum žiadal určiť, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300001628 uzavretá medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 3.8.2007 je neplatná.

16. V súdnej praxi je už ustálené, že žalobný návrh (údaj o tom, čoho sa žalobca domáha) môže mať povahu buď jednoduchého petitu alebo môže obsahovať niekoľko požiadaviek, ako má súd rozhodnúť (zložený petit). O zložennom petite hovoríme v prípadoch tzv. objektívnej procesnej kumulácie, teda v situácii, keď sa v návrhu uplatní viacero nárokov v jednom zloženom petite. Žalobca môže svoj nárok uplatniť aj formou tzv. eventuálneho alebo tzv. alternatívneho petitu. Podľa procesnej teórie eventuálny petit vyjadruje vôľu žalobcu prijať namiesto určitého plnenia iné (náhradné) plnenie v prípade, ak nastane nemožnosť plnenia napr. pre neexistenciu veci, nemožnosť vykonania konkrétnej práce, eventuálnym plnením bude peňažná náhrada. Eventuálny návrh smeruje k prisúdeniu primárneho nároku (napr. vydaniu veci) a len ak by toto vydanie nebolo možné (napr. ak by sa vec zničila alebo stratila), k prisúdeniu subsidiárneho nároku (napr. relutárnej náhrady za zničenú alebo stratenú vec). Pritom platí, že ak súd rozhodne podľa primárneho petitu, o druhom petite už nerozhoduje a ak rozhodne podľa druhého (subsidiárneho) petitu, prvý (primárny) žalobný návrh zamietne (doc. JUDr. Marek Števec, PhD. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár, vyd. C.H.Beck v Prahe, 2016, k § 132, s. 487).

17. V prejednávanej veci súd prvej inštancie nerozhodol o celom predmete sporového konania vymedzenom žalobným návrhom (petitom), ako ho formuloval žalobca v podanej žalobe, ktorým bol súd viazaný (§ 152 ods. 2 O.s.p., od 1.7.2016 ust. § 216 CSP), čím zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie a aj uvedené závažné pochybenie predstavuje zákonný a spôsobilý dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

18. Z uvedených dôvodov musel byť napadnutý rozsudok zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou v prvom rade vyzvať žalobcu na upresnenie žalobného návrhu v súlade s Civilným sporovým poriadkom, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2016 (ust. § 137 písm. c/, d/ CSP) v spojení s ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení novely vykonanej zákonom č. 279/2017 Z.z., následne v závislosti od úpravy, príp. navrhutej zmeny žalobného návrhu súd posúdi dôvodnosť žalobou uplatneného nároku, vykoná navrhnuté dôkazy, a vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu príp. i s použitím ust. § 295 CSP si zabezpečí skutkový základ (zistenia) potrebné pre posúdenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy a platnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve, bude povinný riadne a presvedčivo, v súlade so zákonom vyhodnotiť všetky skutočnosti, ktoré sú relevantné (právne významné) pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, právne spor posúdiť podľa zodpovedajúcich právnych noriem, a to ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, a po vyhodnotení vykonaných dôkazov o žalobe opätovne rozhodnúť. Nové rozhodnutie súd riadne odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby bolo zrozumiteľné a preskúmateľné a presvedčivo sa vysporiadalo so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní, so všetkými skutočnosťami, ktoré žalobca tvrdil v konaní a uviedol v odvolaní, s obranou žalovanej a relevantnou právnou argumentáciou sporových strán.

19. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie zároveň rozhodne o nároku na náhradu trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.